

Les 1 | Gevlucht, en dan?

Overzicht lesopbouw en activiteiten

Dit is de eerste les in een serie van drie (plus een extra les) over jonge asielzoekers en vluchtelingen. Les 1 kan door de sectie Aardrijkskunde worden gegeven, les 2 door de sectie Maatschappijleer. Bent u docent maatschappijleer? Dan kunt u ook alle lessen doen en samenwerken met de sectie Aardrijkskunde en voor les 3a samenwerken met de Kunstvakken.

Aardrijkskunde			
Ik kan vertellen waarom mensen uit hun land vluchten, welke emoties daarbij een rol spelen en wat inburgering inhoudt.			
Lesonderdeel	Naam activiteit	Inhoud	Nodig
 	Lesdoel	Drie foto's	Bespreking van het lesdoel.
	Kijken	Film 'Abdul'	Abdul uit Sierra Leone vertelt over zijn vlucht, zijn emoties en hoe hij zich uiteindelijk thuis is gaan voelen in Nederland.
		Extra: Film 'De lessen van Pariya' (15 jaar geleden)	Kennismaking met Pariya uit Iran. Haar klasgenoten volgen haar indrukwekkende verhaal.
	Praten	Sierra Leone	Uitleg over waar Sierra Leone ligt en wat de buurlanden zijn.
		Informatie	Feiten bespreken met behulp van het digibord.
		Extra: In gesprek met een voormalig vluchteling	Gastles te regelen via www.vluchtelingenwerk.nl .
	Samenwerken	Fotokoppen en -bijschriften	Leerlingen verzinnen kopregels en bijschriften bij drie foto's (via digibord).
	Wat hebben we geleerd?	Wat hebben we geleerd?	Leerlingen bepalen aan de hand van stellingen wat ze van de les geleerd hebben.

! Lesdoel

- + Projecteer 'Drie foto's' op het digibord. Laat de leerlingen spontaan reageren. Wat zien ze? Wat kunnen ze hierover vertellen? Welke vragen hebben ze erbij?

- + Projecteer nu het lesdoel:

Ik kan vertellen waarom mensen uit hun land vluchten, welke emoties daarbij een rol spelen en wat inburgering inhoudt.

- + Vraag welke antwoorden leerlingen nu al kunnen geven op het lesdoel. Noteer eventueel de belangrijkste steekwoorden.

Kijken

De leerlingen gaan kijken naar een film over Abdul die op zijn negende, samen met zijn moeder, broertje en zusje uit Sierra Leone is gevlucht. Daar woedde in die tijd een langsepende burgeroorlog. Nu is Abdul 24. Hij woont in Nijmegen en is volledig ingeburgerd. Zijn heftige, traumatische jeugd speelt nog altijd een rol in zijn jonge leven. Zelf zegt hij daarover: 'Mijn besef van wat ernstig is, is bij mij op jonge leeftijd aangepast. Nu komt niet alles meer even heftig bij me binnen.'

+ Geef de volgende kijkvragen mee. Verdeel die over de groep, zodat elke leerling zich maar op één kijkvraag hoeft te concentreren:

1. Waarom vlucht het gezin van Abdul uit Sierra Leone?
2. Welke emoties hoor je in wat Abdul allemaal vertelt?
3. Waaraan kun je merken dat Abdul zich thuisvoelt in Nederland?

Start de film: 'Abdul'.

+ Bespreek de kijkvragen.

Extra film

Laat eventueel nog een tweede film zien. Introduceer de film als volgt:

Asielzoekers kunnen uit verschillende landen komen. In deze korte film maak je kennis met Pariya uit Iran. Haar klasgenoten kijken naar haar indrukwekkende verhaal.

Start nu de film: 'De lessen van Pariya – 15 jaar geleden'

Gesprek

1. Wat raakt jou het meest in deze film?
2. Stel... je moet aan anderen vertellen waarom het gezin van Pariya uit Iran gevlucht is. Wat zou je dan zeggen?
3. Pariya zegt: 'Ik voelde me net een beest.' Wat zegt ze daarmee, volgens jou? Welke gevoelens horen daar volgens jou bij?
4. Wat laat deze film zien over inburgering?

Laat de leerlingen zien waar Abduls thuisland Sierra Leone ligt in Afrika en wat de buurlanden zijn van Sierra Leone.

- + Waar ligt Sierra Leone?
 - > Start [Google Earth](#) om dit te laten zien.
- + Wat zijn de buurlanden van Sierra Leone?
 - > [Klik](#) op 'kaartje Afrika'.

- + Open '[Informatie](#)' en klik na elkaar op de informatieteksten:
 - 'Sierra Leone' en
 - 'Inburgeren'.
 - > Bespreek de teksten.

Sierra Leone

Het in 1961 onafhankelijk geworden Sierra Leone kent als hoofdstad Freetown. Freetown is gesticht door 'bevrijde slaven uit Londen'. Dertig jaar na de onafhankelijkheid raakte het land verwickeld in een grote burgeroorlog, die ruim tien jaar zou duren. De hoofdinzet van de oorlog was de macht over het land en de aanwezige diamantmijnen. Die diamantmijnen, verspreid over het land, vormden tijdens de burgeroorlog een belangrijk doelwit voor de rebellen. Door de ontginning en verkoop van diamanten konden de RUF-rebellen (RUF = Revolutionary United Front) wapens aanschaffen en hun bloederige strijd tegen de regering voortzetten. Veel van die 'bloeddiamanten' werden verscheept naar Antwerpen.

De machtsstrijd resulteerde in 75.000 doden en een groot aantal kinderen dat ingezet werd als kindsoldaat. Twee miljoen landgenoten ontvluchtten het land. Vanaf 2002 is het relatief rustig in Sierra Leone, al blijft de situatie voor de bevolking broos. Niet in de laatste plaats als gevolg van verschillende gezondheids crises die het land hebben geteisterd. Behalve cholera en malaria hield ook ebola het land in haar greep. Het land behoort tot de armste naties ter wereld; de meerderheid van de bevolking moet rondkomen van minder dan een dollar per dag.

Inburgeren

‘Die vrouw is al goed ingeburgerd.’

Eigenlijk zeg je dan: ze kan goed meedoen met alles. Ze spreekt de taal aardig, weet hoe de samenleving in elkaar zit en kan zich behoorlijk goed alleen - of met een beetje hulp – redden. Vluchtelingen die voor lange tijd in Nederland komen wonen en een verblijfsvergunning hebben, moeten inburgeren. Ze doen dan mee aan een inburgeringscursus en sluiten dat af met een verplicht examen.

Daar moet je aan meedoen als je:

- + tussen de 18 en 67 jaar bent;
- + een verblijfsvergunning hebt;
- + geen paspoort hebt van de Europese Unie met uitzondering van Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland.

De inburgering is sinds 1 januari 2007 bij wet verplicht. Vanaf 1 januari 2022 vindt inburgering meer in de praktijk plaats. Dat betekent dat zij, naast het leren van de taal en kennis over Nederland, meer ontmoetingen met Nederlanders hebben en werkervaring moeten krijgen. De gemeente gaat hen daarbij helpen.

Extra: In gesprek met een voormalig vluchteling (gastles)

Onder het motto Bekend maakt Bemind kan uw klas in gesprek gaan met iemand die zelf heeft moeten vluchten. Zo geeft Vluchtelingenwerk Nederland vluchtelingen een podium. Twee getrainde vrijwilligers komen langs in de klas, één van hen heeft een vluchtelingachtergrond. Zijn of haar persoonlijke verhaal staat centraal in de gastles. Natuurlijk is er veel ruimte voor de leerlingen om vragen te stellen. Ook online voorlichting is mogelijk.

Belangstelling?

Ga naar de website van Vluchtelingenwerk Nederland: www.vluchtelingenwerk.nl.

Samenwerken

- + Start 'Fotokoppen en -bijschriften'
- + Laat de leerlingen één minuut in stilte naar de foto's kijken. Maak duo's. Elk tweetal verzint bij de drie foto's een kopregel en een fotobijschrift waarvan zij vinden dat dat goed bij de foto's past.

In de drie fotobijschriften moeten deze kernwoorden (of een eigen omschrijving daarvan) terugkomen:

1. Waarom vluchten mensen
2. Emoties
3. Inburgeren

Voorbeeld van foto's:

Wat hebben we geleerd?

- + Projecteer een voor een de vier stellingen. De leerlingen reageren op elke stelling door een plek te kiezen op een denkbeeldige lijn van 1 t/m 10 (1 = dat begrijp ik, weet ik of kan ik totaal niet; 10 = dat begrijp ik, weet ik of kan ik volkomen).
 1. Ik kan minstens drie redenen noemen waarom mensen uit hun land vluchten.
 2. Ik begrijp de emoties van vluchtelingen in Nederland.
 3. Ik weet wat inburgeren betekent.
 4. Ik kan aan anderen uitleggen wat ik in deze les allemaal geleerd heb.
- + Laat na elke stelling telkens een of meer leerlingen vertellen waarom ze voor die plek op de lijn gekozen hebben. Besteed extra aandacht aan stelling 4. Laat dit ook echt door een paar leerlingen uitleggen.